

Drac o dragó?

Tant *drac* com *dragó* (tots dos, noms masculins) són formes adequades, encara que cobreixen significats no coincidents.

211

Un **drac**, o també un **dragó**, és un animal fabulós, semblant a un llangardaix molt gros, sovint amb ales i amb un alè pudent o de foc, i també és la representació artística d'aquest animal.

Un **dragó** és un rèptil de la família dels geconíds, corresponent a diverses espècies de mida petita, o un rèptil d'altres famílies de mida mitjana o gran, sovint amb crestes o elements cutanis similars. El dragó més conegut en el nostre territori és, sens dubte, el *dragó comú*, *dragó negre* o sim-

plement *dragó* (*Tarentola mauritanica*), de mida similar a una sargantana, color grisós, protuberàncies a la pell i capacitat d'adherir-se a les parets, que és un habitual de nit a l'exterior de les cases, sempre a prop d'un llum. Pel que fa als dragons més grans, propis d'altres països, hi destaca el *dragó de Komodo*.

A més d'aquests sentits, *dragó* també denomina diverses espècies de peixos i plantes i és, igualment, un sinònim de *drac*.

Font: *Diccionari de criteris terminològics*. TERMCAT

? Consultes

Fonts: DCVB, DIEC2, DSFF, GEC, PCCD, OPTIMOT, TERMCAT

Ús de l'article davant de noms de festivitats: *el Sant Jordi* o *Sant Jordi*?

Els noms de festivitats com ara *Sant Jordi*, quan indiquen una localització temporal (amb el significat de 'al voltant de', 'dins un període de temps'), no duen article i generalment van introduïts per la preposició *per*. Per exemple: *No sé què voleu fer, per Sant*

Jordi. Quan aquestes denominacions no es fan servir estrictament com a expressions temporals, preferentment s'introdueixen també sense article. Per exemple: *Aquest any celebrarem Sant Jordi amb un bon dinar* (millor que *Aquest any celebrarem el Sant Jordi amb un bon dinar*).

Majúscules i minúscules: *sant Jordi* o *Sant Jordi*?

Les formes de tractament o de designació genèrica de persones que precedeixen els noms propis s'escriuen amb minúscula inicial. Per exemple: *A la rajola apareix un sant Jordi matant el drac*. Si designen una festivitat o un lloc, aleshores s'escriuen amb majúscula: *la diada de Sant Jordi; el carrer de Sant Jordi*.

Apuntador de lectura

Vareta més aviat petita emprada com a busca per anar seguint les paraules d'un text mentre es llegeix.

Fraseologia

Conservar-se com una rosa / com una rosa en remull

Conservar-se molt bé una persona, encara que tingui molta edat. *Caram, et conserves com una rosa, tu. Sembla que siguis més jove!*

Estar fresc com una rosa

Comparança que s'aplica a una cosa molt fresca, a una persona molt sana, eixerida, plena de bon humor.

Fresc com una rosa

Que no s'immuta fàcilment. *Ell sí que rai, fresc com una rosa; no s'immuta pas per res.*

No haver-hi rosa sense espines

No haver-hi plaer que no porti aparellada alguna pena. *Ja està de pega! Ara que ha trobat feina, es queda sense cotxe i no pot anar a treballar. És ben bé que no hi ha rosa sense espines!*

Pintar (alguna cosa) de color de rosa (a algú)

Veure-ho en sentit positiu. *M'ho va pintar tot de color de rosa, vaig firmar i després, ja va ser tot d'un altre color!*

L'endevinalla

Al número anterior preguntàvem què vol dir **cotxe escombra**. La resposta correcta era la **4**. *Vehicle que recull els corredors que abandonen una cursa*. La guanyadora ha estat Rosalia Arenyes Rossinyol, de Mollet del Vallès i seguidora de *L'Estenedor*.

En aquest número preguntem què vol dir **camí de roses**?

1. *Estora floral, com les del Corpus.*
2. *Camí o vida plaent, sense problemes.*
3. *Tipus de perfum molt fresc i olorós.*
4. *Camí espinós, difícilós o ple de punxes.*

Per concursar, heu d'enviar la resposta de l'endevinalla a mollet@cpnl.cat. La persona que l'encerti i guanyi el concurs tindrà com a premi una samarreta model *Fes servir la teva llengua* feta al Taller Alborada.

Nota sobre el tractament de dades personals

Estar sobre un llit de roses

Estar en una situació molt plaent, deliciosa.

Tenir una rosa a cada galta

Enrojolar-se, ja sigui per vergonya o per nervis.

Veure (alguna cosa) de color de rosa

Jutjar amb optimisme; ser massa optimista, veure-ho tot molt bell o molt fàcil. *Sempre veu les coses de color de rosa, mai no s'adona de les dificultats.*

Webs

- **L'IEC obert**. Projecte que vol posar a l'abast del públic tot el coneixement que l'Institut d'Estudis Catalans ha elaborat des de la seva fundació. IEC.
- **DECat**. Versió digital del *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*, de Joan Coromines. IEC.
- **La rosa, tot el coneixement que amaga un nom**. Infografia. TERMCAT.
- **Dubtes lingüístics relacionats amb la declaració de renda**. Apunt terminològic. El blog del TERMCAT.

Ajuntament de Mollet del Vallès

CONSORCI PER A LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA